

Det norske medisinske Selskab 2021

Michael 2022; 19: 96–104.

Koronapandemien har preget aktiviteten i Det norske medisinske Selskab de siste to årene, særlig høsten 2020 og våren 2021. Likevel ble 2021 et begivenhetsrikt år i Selskapets historie. Vi flyttet inn i Legenes hus i Oslo, og fikk nye, reviderte vedtekter. Medlemstallet økte, og tidsskriftet Michael utgav tre supplementer i tillegg til fire ordinære nummer.

Smittevernrestriksjoner gjorde tradisjonelle medlemsmøter umulig i store deler av 2020 og i første halvår 2021. Den planlagte innflyttingen i Legenes hus høsten 2020 ble derfor utsatt, og møtene ble arrangert digitalt. Fra høsten 2021 ble det igjen mulig å møtes, og aktiviteten tok seg opp. 46 nye medlemmer tegnet seg i løpet av året, og ved utgangen av 2021 hadde Selskapet 231 medlemmer.

Høsten 2020

Selskapets møteprogram høsten 2020 ble sterkt amputert på grunn av pandemien. Eneste ordinære, fysiske møte ble holdt onsdag 14. oktober 2020 kl 19:15 i Frederik Holsts hus.

Temaet var *Immunterapi - hva skjer?* og innleder var professor emeritus i onkologi Steinar Aamdal, Universitetet i Oslo. Det var 27 deltakere.

Onsdag 2. desember 2020 kl 19:15 ble Selskapets første digitale arrangement avholdt (1).

Temaet var *Fra kolera til korona*, og møtet ble holdt som webinar på Zoom med ca 150 deltakere. Opptak av dette og alle senere digitale møter finnes på Selskapets nettside: <https://www.michaeljournal.no/page/presentasjoner>

Møtet var knyttet til Lizzie Knarberg Hansens doktoravhandling fra 1986 *Koleraen i Christiania i 1853* som ble republisert i *Michael* nr. 4/2020 (2). Program:

Øivind Larsen, professor em., Institutt for helse og samfunn, Universitetet i Oslo: Koleraen i Norge i 1853 og historien om den.

Morten Rostrup, overlege, Akuttmedisinsk avdeling, Oslo universitetssykehus og professor, Universitetet i Oslo: Kolera – fortsatt en aktuell sykdom.

Preben Aavitsland, overlege, Folkehelseinstituttet og kommuneoverlege i Arendal og Froland.: Fra kolera til korona: det norske smittevernet mellom motstridende interesser.

Våren 2021

Hele møteprogrammet våren 2021 ble arrangert som webinarer.

Onsdag 27. januar 2021 kl 19:15

Fra Roosevelt til Biden: Hva skjer med det amerikanske helsesystemet?

Innledninger ved Christer Mjåset, visedministrerende direktør, Helseplattformen og Johan Torgersen, divisjonsdirektør, Helsedirektoratet

Ca. 150 deltakere var med på nett.

Onsdag 24. mars 2021 kl 19:15

Depresjon. Status og veien videre i behandling

ved Jan Ivar Røssberg, professor, Universitetet i Oslo

Ca. 100 deltakere var med på nett.

Onsdag 28. april 2021, kl. 19:15

Internasjonalt samarbeid for å kontrollere covid-19 pandemien

ved John-Arne Røttingen, global helseambassadør i Utenriksdepartementet.

Ca. 65 deltakere var med på nett

Fredag 21. mai 2021 kl. 10:00 – 12:00

Helsespråk.

Michael Supplement nr. 26 (3) ble lansert som nettseminar med overføring fra Vitensenteret i Kreftforeningen. Språkrådet, Helse Sør-Øst RHF, Direktoratet for e-helse og Gruppe for norsk medisinsk fagspråk var arrangører i samarbeid med Det norske medicinske selskab. 466 deltakere fulgte sendingen.

Selskapets første møte i Legenes hus ble holdt 15. september 2021. Vi ble ønsket velkommen av generalsekretær Siri Skumlien og president Anne-Karin Rime i Den norske legeförening som står til venstre for styreleder Magne Nylenna med mikrofon. Foto: Øivind Larsen.

Program:

Professor Erlend Hem: Hva er helsespråk?

Statssekretær Maria Jahrmann Bjerke: Hvorfor er helsespråk viktig?

Direktør Åse Wetås, Språkrådet: Godt språk gjev gode helsetenester

Fungerende direktør Karl Vestli, Direktoratet for e-helse: Vi trenger et felles helsespråk

Fungerende direktør Jan Frich, Helse Sør-Øst: Klarspråk i pasientkommunikasjon

Medisinsk redaktør Petter Gjersvik: Fagspråk på norsk

Seniorrådgiver Bente Christensen: Sykepleierterminologi – hvorfor det?

Professor Johan Tønnesson: Ti teser om klarspråk

Professor Magne Nylenna: Helsespråk i bokform

Onsdag 26. mai 2021, kl. 19:15

Protonterapi

Innleder var Eirik Malinen, professor, Universitetet i Oslo

26 deltakere var med på nett.

Fredag 4. juni 2021, kl 12:00–13:30

Frederik Holst: en pioner i norsk farmakologi

Markeringen av 150 år siden Frederik Holsts død ble markert med et nettseminar fra Frederik Holsts hus og lansering av Michael Supplement

27 (4). Det var 60 deltakere på nettet, og samme ettermiddag ble det arrangert kransnedleggelse på Holsts grav på Vår Frelses gravlund (5). Frederik Holst-forelesningen ble innstiftet som en årlig foreteelse ved Institutt for helse og samfunn.

Arrangører var Institutt for helse og samfunn, Universitetet i Oslo og Det norske medicinske Selskab. Program:

Jørund Straand, professor, Institutt for helse og samfunn, Universitetet i Oslo: «Midler af hvilke man har at befrygte langt større Skade end Nytté bør ei anvendes» Om professor Nils Berner Sørenssens (1774–1857) sykdomslære og undervisning i terapi.

Øivind Larsen, professor em., Institutt for helse og samfunn, Universitetet i Oslo: Frederik Holst (1791–1871) - hvem var han, og hva bør vi vite om ham?

Berit Smestad Paulsen, professor em., Farmasøytisk institutt og Anne Vaalund, rådgiver, Museum for universitets- og vitenskapshistorie, UiO: Catalogus Musei pharmacologici Universitas Regiæ Friedericianæ - Holsts gjenoppdagede drogesamling ved Universitetet i Oslo.

Høsten 2021

Ett år forsinket kunne Selskapet endelig invitere til fysiske møter i Legenes hus, Legeforeningens ombygde hovedkvarter på Christiania Torv i sentrum av Oslo. Som ordinær møteplass for medlemsmøter ble valgt Bjærget, Legeforeningens kantineområde. Fra samme tid er styremøter og redaksjonsmøter i *Michael* også holdt i Legenes hus som er Selskapets forretningsadresse.

Onsdag 15. september 2021 kl 19:15

Medisinske møteplasser gjennom to århundrer

Det var ca. 40 deltakere på møtet som ble avsluttet med formelt årsmøte med valg og fastsettelse av nye vedtekter. Program:

Anne-Karin Rime, president i Den norske legeforening: Velkommen til Legenes hus.

Øivind Larsen, professor emeritus, Institutt for helse og samfunn, Universitetet i Oslo: Å treffes for å lære - en medisinsk møteplass finner sin form 1833–1846.

Per Haave, historiker, statsstipendiat og forsker ved Institutt for helse og samfunn, Universitetet i Oslo: Vi sultefører skammelig de forsorgsunderstøttede». Stormfulle møter i Det norske medicinske Selskab.

Are Brean, sjefredaktør, Tidsskrift for Den norske legeforening: Tidsskriftet som medisinsk møteplass.

Onsdag 20. oktober 2021 kl 19:15

Hvordan samarbeider leger og sykepleiere i 2021?

Innledere var Lill Sverresdatter Larsen, ph.d, forbundsleder i Norsk Sykepleierforbund og Stig Müller, overlege ph.d. Akershus universitetssykehus.

Det var 23 deltakere

Onsdag 17. november 2021 kl 19:15

Demens

Møtet ble holdt i møterom Hippokrates i Legenes hus med vel 50 deltakere.

Program:

Per Brodal, professor emeritus, Universitetet i Oslo: Aldring og hjernen. Myter og realiteter.

Tormod Fladby, avdelingsleder, Nevrologisk avdeling, Akershus universitetssykehus og professor II, Universitetet i Oslo: Alzheimers sykdom. Implikasjoner av ny diagnostikk og behandling.

Onsdag 8. desember 2021, kl. 18:00

Christen Smith – lege, botaniker og vår første professor i økonomi

Årets julemøte ble arrangert i Oslo Katedralskole med påfølgende bespisning i Katedralskolens kantine og var knyttet til lanseringen av Michael nr. 4/2021. Det var vel 50 deltakere. Program:

Ole Georg Moseng, professor, Universitetet i Sørøst-Norge: Teori og praksis i Christen Smiths samtid

Charlotte Sletten Bjorå, botaniker og førsteamanuensis ved Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo: Professor Christen Smiths reise til Kongo

Merethe Roos, professor, Universitetet i Sørøst-Norge og professor II, Universitetet i Bergen: Christen Smith som opplysningstenker

Ernst Bjerke, samlingsforvalter, Oslo katedralskole: Christen Smith og biblioteket ved Oslo katedralskole.

Selskapets styre 2022-2023

Styret i Det norske medisinske Selskab for de neste to år ble valgt under årsmøtet 15. september 2021.

Styreleder: Magne Nylenna

Styremedlemmer: Øivind Larsen, Stein A Evensen, Frøydis Langmark, Arvid Heiberg, Kristine Lillestøl, Erlend Hem

Varamedlemmer: Merethe Roos, Jørgen Valeur

Selskapets styre fungerer også som legatstyrer for Dr. Alexander Malthes legat til beste for yngre leger og Ragnhild og August Gillums legat.

Astrid Nylenna (astrid@dnms.no) er sekretær, og regnskapet ivaretas av Janniche Fjeldstad Jensen, Vekstra, Hadeland Regnskap AS, Gran. Styreleder og styremedlem Arvid Heiberg har samarbeidet tett med Formuesforvaltning AS v/ Mats Amundsen om Selskapets og legatenes finansielle forhold. Revisor er BDO, Gjøvik.

Møtet om demens 17. november 2021 ble holdt i møterom Hippokrates i Legenes hus, og var godt besøkt. I første rekke sees fra venstre møteleder Frøydis Langmark og foredragsholderne Per Brodal og Tormod Fladby. Stående Magne Nylenna. Foto: Øivind Larsen.

Nye vedtekter

Selskapets vedtekter ble revidert i årsmøtet 15. september 2021 og lyder nå slik:

§ 1 Foreningens navn er Det norske medisinske Selskab, kortform Medisinsk selskap (heretter: Selskapet).

§2 Formål

Selskapet er en frittstående akademisk forening som har til formål å utvikle, formidle og diskutere temaer innen medisin, helse og helsetjenester.

Formålet kan oppnås gjennom

- Regelmessig møteaktivitet
- Seminarer og faglige ekskursjoner
- Utgivelse av tidsskriftet *Michael*
- Rådgivning, veiledning og undervisning
- Forvaltning av forskningsmidler

Aktivitetene kan utføres i samarbeid med andre.

§3 Organisasjonsform

Det norske medisinske Selskab er en selvstendig juridisk person med medlemmer og er selveiende. At Selskapet er selveiende, innebærer at ingen, verken medlemmer eller andre, har krav på Selskapets formue eller eiendeler eller er ansvarlig for gjeld eller andre forpliktelser.

§4 Medlemmer

Medlemskap i Selskapet er åpent for alle. Medlemskap tegnes slik styret bestemmer, og er løpende så lenge fastsatt kontingent betales innen rett tid. Æresmedlemmer utnevnes av årsmøtet etter innstilling fra styret.

§5 Rettigheter og plikter knyttet til medlemskapet

Alle medlemmer har rett til å delta på årsmøtet, har stemmerett og er valg-
bare til tillitsverv.

§6 Årsmøte

Årsmøtet, som holdes hvert år, er Selskapets høyeste myndighet.

Årsmøtet kunngjøres av styret med minst en måneds varsel. Forslag som ønskes behandlet på årsmøtet, skal være sendt til styret senest tre uker før årsmøtet. Fullstendig sakliste skal være tilgjengelig for medlemmene senest en uke før årsmøtet. Årsmøtet kan ikke behandle forslag som ikke er oppført på saklisten. Årsmøtet er vedtaksdyktig med det antall medlemmer som er til stede ved møtet. Årsmøte kan også avholdes digitalt, men da på en plattform der deltakerne identifiseres og registreres. Hvert medlem har én stemme. Stemmegivning kan ikke skje ved fullmakt. Møteleder og referent velges av årsmøtet. Med mindre annet er bestemt, skal et vedtak, for å være gyldig, være truffet med alminnelig flertall av de avgitte stemmene. Stemmelikhet avgjøres ved loddtrekning.

§7 Årsmøtets oppgaver

Årsmøtet skal

- behandle årsmelding
- behandle revidert regnskap
- behandle innkomne forslag
- fastsette kontingent
- velge styreleder, styremedlemmer og ev. varamedlemmer

§8 Ekstraordinære årsmøter

Ekstraordinære årsmøter blir avholdt når styret bestemmer det eller når minst 1/3 av medlemmene krever det. Innkalling skjer på samme måte som for ordinære årsmøter med minst 14 dagers varsel.

Ekstraordinært årsmøte kan bare behandle og ta avgjørelse i de sakene som er kunngjort i innkallingen.

§9 Styret

Selskapet har et styre på sju medlemmer. Styrets medlemmer har en funksjonstid på to år, og kan gjenvelges. Ett styremedlem representerer tidsskriftet Michaels redaksjon. Styret ivaretar Selskapets drift og er høyeste myndighet mellom årsmøtene. Styret skal holde møte når styreleder eller et flertall av styremedlemmene forlanger det. Styret forbereder saker til årsmøtet og fungerer som valgkomité. Styret kan fatte vedtak når et flertall av styrets medlemmer er til stede. Vedtak fattes med flertall av de avgitte stemmene.

§ 10 Tidsskriftet *Michael*

Selskapet utgir tidsskriftet *Michael*, som redigeres etter Redaktørplakaten. Redaktør utpekes av styret. Redaksjonskomité utpekes av redaktør.

§11 Signaturrett

Styreleder og et styremedlem i fellesskap har signaturrett. Styreleder alene har prokura.

§12 Vedtektsendring

Endringer av vedtektene kan bare gjøres på ordinært eller ekstraordinært årsmøte, og det kreves 2/3 flertall av de avgitte stemmene.

§13 Oppløsning

Oppløsning av Selskapet kan bare behandles på årsmøtet etter innstilling fra styret, og krever 2/3 flertall i to påfølgende årsmøter. Selskapets formue og eiendeler skal etter oppløsning og gjeldsavleggelse tilfalle Selskapets formål, ved at nettoformuen blir gitt til en ideell organisasjon etter årsmøtets bestemmelse. Ingen medlemmer har krav på Selskapets eiendeler, midler eller andel av disse.

Michael

Tidsskriftet *Michael* publiserte fire ordinære utgaver både i 2020 og i 2021. Dessuten ble det publisert to supplementer i 2020 og tre i 2021. Redaktører av *Michael* er Øivind Larsen, Erlend Hem og Magne Nylenna. Merethe Roos og Ole Georg Moseng var gjesteredaktører for temaheftet om Christen Smith, *Michael* 4/2021.

4/2020 *Koleraen i 1853 – et aktuelt gjensyn*

1/2021 *Makt og mangfold*

2/2021 *Fysioterapihistorie*

3/2021 *Medisinske møteplasser*

4/2021 *Christen Smith – botaniker, økonom og lege*

Supplement 26 Hem E, Nylenna M, red. *Helsespråk*

Supplement 27 Paulsen BS, Vaalund A, Larsen Ø. *Professor Frederik Holst og hans drogesamling*

Supplement 28. Botten G, red. *Mangfold og engasjement i ti år – Institutt for helse og samfunn ved Universitetet i Oslo 2010–2020*

Litteratur

1. Nylenna M. Selskapets første digitale arrangement. *Michael* 2021; 18: 139.
2. Hansen LIK. Koleraen i Christiania i 1853. *Michael* 2020; 17: 661–911.
3. Hem E, Nylenna M, red. *Helsespråk*. *Michael* 2021; 18: Supplement 26.
4. Paulsen BS, Vaalund A, Larsen Ø. Professor Frederik Holst og hans drogesamling. *Michael* 2021; 18: Supplement 27.
5. Larsen Ø. Blomst på graven – nå vet vi mer om Frederik Holst (1791–1871). *Michael* 2021; 18: 364–365.

Magne Nylenna

magne@nylenna.no

Det norske medicinske Selskab

Magne Nylenna er styreleder i Det norske medicinske Selskab